

Uitleg en verkondiging zondag 17 januari 2021 – Sloterkerk

ds. Martijn van Leerdam

Beste mensen. Geliefde gemeente van onze Heer,

Het is vandaag de eerste keer dat ik op deze plek sta in het nieuwe jaar. 2021: hopelijk het jaar van de triomferende coronavaccins – en de veerkracht die mensen eigen is.

Maar ook meteen al een jaar waarin we hevig op de proef worden gesteld, met een lockdown die voorlopig nog niet ten einde is.

Het leed dat eenzaamheid heet, de uitgestelde zorg, de problemen in het zakenleven en de horeca, de opleving van huiselijk geweld – het is allemaal nog lang niet voorbij.

Hier sta ik dus weer, sprekend tot u vanuit een lege kerk, met alleen de bekende gezichten van enkele vrijwilligers die meewerken aan deze dienst.

Nu ligt het in de aard van elke crisis dat het je voor vragen stelt, die je anders niet hoeft te stellen. Hoe kom ik de lege dagen door? Hoe zorg ik dat ik nog een beetje in beweging blijf? Hoe houd ik mijn sociale contacten warm? Hoe zorg ik dat mijn kind geen leerachterstand oploopt?

Maar naast al die praktische vragen, waar natuurlijk de meeste tijd en aandacht naar uitgaat, stelt een crisis gewoonlijk ook een diepere vraag. Een meer fundamentele vraag over het leven, en de manier waarop onze samenleving is georganiseerd.

Hoe blijven we elkaar nabij?

Nu zijn we elkaar via deze route ook wel nabij, maar dat is het toch ook weer niet helemaal. Hoe nabij zijn we elkaar nu echt?

Samenkomen, dat mogen we niet. En als het straks wel weer mag, hoe bewaren we dan een veilige afstand tot elkaar? Het is zo hard nodig om elkaar nabij te zijn. Maar juist die nabijheid schept het gevaar.

Hoe blijven we elkaar nabij – als afstand houden het enige is dat helpt?

Dat is volgens mij de belangrijkste vraag die deze crisis, die alweer bijna een jaar oud is, ons stelt, en ik kom straks terug op deze vraag. Maar eerst gaan we naar een bijbelverhaal. Of eigenlijk: twee bijbelverhalen. Waarom doen we dat eigenlijk? Omdat zulke grote en diepe vragen meestal niet rechtstreeks te beantwoorden zijn.

Bijbel

Eerst het tweede bijbelverhaal. Het tweede bijbelverhaal van zojuist ging over een bruiloftsfeest. Een bruiloft: het feest van de ultieme nabijheid. Twee mensen, één echtbaar, ‘tot de dood u scheidt’. Een feest dat eenwording en nabijheid symboliseert.

Daar, op de bruiloft in Kana, laat Jezus voor het eerst zien hoe hij de mensen nabij wil zijn. Het feest dreigt ten onder te gaan, maar Jezus grijpt in. Hij verandert water in wijn. Dit is het eerste teken van zijn macht.

Hier zien we dus nog geen genezingen. Geen boze geesten die worden uitgedreven. Geen machthebbers die een veeg uit de pan krijgen, geen koopmannen die de tempel uit worden gejaagd. Jezus verandert water in wijn: zodat de mensen op de bruiloft elkaar nabij kunnen zijn. En meer nog dan dat: zodat zij weten dat God bij hen is.

Dit eerste wonder spreekt dus boekdelen over wie Jezus is, en wat hij voor ons wil betekenen.

Het is een bijna jaloersmakend tafereel. Je zal je huwelijksfeest maar voor afgelopen voorjaar hebben gepland. Dan wacht je nog steeds op het juiste moment. Zoveel dingen zijn al uitgesteld.

Bijna iedereen van ons is inmiddels alweer een keer jarig geweest. We hebben de feestdagen gehad. Nog altijd mogen we niet bij elkaar. Zodat het zorgstelsel in elk geval niet ten onder gaat.

Het is een eenzame tocht, en hoeveel zouden we wel niet geven voor een feest waarop we allemaal weer bij elkaar konden zijn, en we al die vervelende coronamaatregelen konden vergeten.

In het eerste bijbelverhaal van vandaag gaat het ook over een eenzame tocht. Een eenzame tocht door de woestijn. Het is de tocht van het volk Israël, dat gevlucht is van de Egyptische slavernij, de vrijheid in. Maar voor ze daar aankomen, voor ze het beloofde land binnengaan, zwerven ze eerst 40 jaar door de woestijn.

Te midden van de eenzaamheid geeft God hen de opdracht om een Ark te bouwen. Geen Ark om in te varen, maar een ark om met zich mee te dragen. Een ark als teken van Gods nabijheid bij zijn volk.

Zodat ze weten dat ze niet alleen zijn, in die eindeloze woestenij.

Misschien kunnen we stellen dat wij ons ook bevinden op zo'n weg door de woestijn. Van de totale onderwerping aan virus en angst, op weg naar een nieuw begin. Immun voor lelijke virussen en alle mutaties van dien.

Van onderwerping naar vrijheid. Van lockdown naar zomerterras. Het duurt bij ons hopelijk geen 40 jaar, maar wel is het een lange weg.

Boodschap

Is God ons dan ook nabij, zoals Hij Israël nabij is op haar weg door de woestijn?

Is God ons dan ook nabij – zoals Jezus een jong bruidspaar van een valse start van hun huwelijk redt, en zo iedereen laat proeven van de rijkdom van Gods Koninkrijk?

Aanvechting

Van de week was ik aanwezig bij een uitvaartdienst. Het was een gezamenlijke dienst in de Pancratiuskerk, hier vlakbij, waarin ik samen met de pastoor voor mocht gaan. Ondanks dat er twee voorgangers waren, de pastoor en ik, was het uiteraard een afscheid in kleine kring.

Plotseling gaat het hard, want dit was al het tweede coronaslachtoffer bij wie ik op de uitvaart sprak, en voorde komende week staat er nog één gepland.

Nu is het voor veel mensen moeilijk te geloven dat God nabij is, als je middenin zo'n afscheid zit. Ik hoor hetzelfde van mensen die lange dagen thuis zitten, al maandenlang, en haast geen mens meer zien.

Van de week kwam in het nieuws dat de coronatijd ook een sterke groei van het aantal gevallen van huiselijk geweld met zich meebrengt. Het is voor kinderen niet zo makkelijk om te geloven in een goede God, en dat die God dan ook nog eens een soort Vader is, als zij er getuige van zijn hoe hun eigen vader hun moeder slaat.

Het punt is, denk ik, dat God mee lijdt met hen. God gaat met ons mee door de woestijn. Daarom wil hij dat er een ark wordt gebouwd. Dat maakt de weg niet makkelijker. Maar wel minder alleen.

Jezus gaat met het jonge echtpaar mee hun huwelijk in. Daarom draagt hij bij aan de feestvreugde. Dat betekent niet dat er nooit eens ruzie in dat huwelijk zal zijn. Maar het is wel een goed begin.

Het is misschien moeilijk te geloven – maar God is nabij. Hij laat ons niet alleen. Dat is wat deze verhalen ons voorhouden.

Tot slot

Maar dat was natuurlijk niet de vraag. Waar God is, dat was niet die belangrijke vraag, die deze crisis ons stelt. De vraag waar het mij vandaag om begon is: hoe blijven wij elkaar nabij?

In het verhaal van de bruiloft is een kleine rol weggelegd voor de dienaren. Diakònoi, staat er in het Grieks. Wij hebben diakenen in de kerk: die staan daar dus direct mee in verband.

De diakenen van het verhaal zijn de hulpjes van de ceremoniemeester van het bruiloftsfeest. Jezus vraagt hen om zes stenen vaten te vullen met water.

Het zijn vaten van formaat. Bedenk even dat ze geen kraan ter beschikking hebben, of een tuinslang. Die grote vaten moeten met de hand worden gevuld: er gaat ongeveer 100 liter in per stuk. Met de hand doen de diakenen daar water in, kruik voor kruik, zonder te weten waarom. Want wat kan al dat water nou bijdragen aan een vrolijk bruiloftsfeest?

Toch doen de diakenen wat Jezus van hen vraagt. Maria heeft hen gezegd dat ze het moeten doen. Want zij gelooft in haar zoon.

Precies zo kunnen wij ons inspannen voor de wereld die komt. Door te doen wat er van ons wordt gevraagd, ook al zien we de zin er soms niet van in. Door dienstbaar te zijn aan een goede macht, die groter is dan wij.

Hoe blijven wij elkaar nabij? Door het handjevol hoop en het vleugje vertrouwen dat ons geschonken is, te koesteren in ons hart. Door te proberen dankbaar te zijn voor ons eigen bestaan, en voor de goede dingen die God ons gegeven heeft.

Door gewoon weer aan de slag te gaan, met de zorg voor onszelf, en de zorg voor elkaar. Elke dag opnieuw. Ook als we niet precies weten waarom.

Jezus maakt van water wijn. Hij verandert de meest alledaagse dingen in voorproefjes. Voorproefjes van zijn Koninkrijk – dat komt.

Door dat te blijven zien – zo blijven wij elkaar nabij.

In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Amen.